

Strona główna>Roszczenia pieniężne>Europejski nakaz zapłaty

Jeśli chodzi o wymiar sprawiedliwości w sprawach cywilnych, bieżące procedury i postępowania wszczęte przed końcem okresu przejściowego będą nadal prowadzone na mocy prawa UE. W portalu e-Sprawiedliwość do końca 2024 r. będą nadal aktualizowane informacje dotyczące Wielkiej Brytanii na podstawie dwustronnej umowy z tym krajem.

Europejski nakaz zapłaty

Anglia i Walia

1 Istnienie postępowania w sprawie wydania nakazu zapłaty

Nie przewidziano szczególnego postępowania w sprawie wydania nakazu zapłaty na potrzeby spraw przeprowadzanych w całości w Anglii i Walii; ustanowiono natomiast procedurę umożliwiającą powodowi uzyskanie wyroku zaocznego. W przypadku sporów transgranicznych toczących się na terytorium UE można skorzystać z europejskiego nakazu zapłaty.

1.1 Zakres i postępowanie

Procedura umożliwiająca wydanie wyroku zaocznego stanowi element zwykłego postępowania sądowego w sprawie cywilnej w Anglii i Walii. Po wniesieniu pozwu przez powoda (zob. [Tryb postępowania – Anglia i Walia](#)) pozwany powinien wnieść odpowiedź w terminie 14 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o złożeniu formularza pozwu. Jeżeli pozwany nie wnieśli odpowiedzi na pozew w wyznaczonym terminie, powód może wystąpić do sądu o wydanie wyroku zaocznego (tj. nałożenie na pozwanego obowiązku uiszczenia żądanej kwoty z uwagi na niewniesienie odpowiedzi). Powód powinien wystąpić ze stosownym wnioskiem do sądu jak najszybciej po upływie wspomnianego terminu 14 dni. Dopóki sąd nie otrzyma wniosku o wydanie wyroku zaocznego, pozwany może nadal wnieść odpowiedź na pozew. Jeżeli odpowiedź pozwanego na pozew wpłynie do sądu wcześniej niż wniosek powoda o wydanie wyroku zaocznego, odpowiedź na pozew będzie miała pierwszeństwo, nawet jeżeli wniesiono ją po upływie terminu.

Jeżeli powód nie wystąpi z wnioskiem o wydanie wyroku zaocznego w ciągu sześciu miesięcy od dnia upływu terminu na wniesienie odpowiedzi na pozew, postępowanie zawiesza się i jedyną czynnością, jakiej powód może dokonać w takiej sytuacji, jest wystąpienie do sędziego z wnioskiem o uchylenie postanowienia o zawieszeniu postępowania.

1.1.1 Jakiego rodzaju roszczeń są kwalifikowalne (np. tylko roszczenia pieniężne, tylko roszczenia wynikające ze zobowiązań umownych itp.)?

Wyrok zaoczny może zostać wydany w niemal wszystkich rodzajach postępowań toczących się przed sądami cywilnymi w Anglii i Walii. Możliwość wydania takiego wyroku nie ogranicza się wyłącznie do spraw dotyczących roszczeń pieniężnych i roszczeń wynikających z zobowiązań umownych. O ile w regulaminie postępowania cywilnego (Civil Procedure Rules) nie wykluczono wyraźnie takiej możliwości, powód może wystąpić o wydanie wyroku zaocznego w dowolnym postępowaniu cywilnym toczącym się w Anglii i Walii, z wyjątkiem postępowania w przedmiocie dostawy towarów, w którym umowa podlega przepisom ustawy z 1974 r. o kredycie konsumenckim (Consumer Credit Act 1974).

Aby uzyskać wyrok zaoczny, powód musi również przedstawić dowody potwierdzające, że spełni obowiązujące wymogi proceduralne, a także dowody świadczące o tym, że pozwany uchybił tym wymogom.

W wyjątkowych przypadkach zgodnie z częścią 8 regulaminu postępowania cywilnego dopuszcza się możliwość zastosowania alternatywnej procedury w sprawach, w których powód zwraca się do sądu o rozstrzygnięcie kwestii, która prawdopodobnie nie będzie przedmiotem sporu co do okoliczności faktycznych, lub jeżeli taka procedura jest dopuszczalna w określonym postępowaniu. W takich przypadkach wydanie wyroku zaocznego nie jest możliwe.

1.1.2 Czy istnieje górny pułap wartości roszczenia (wartości przedmiotu sporu)?

Nie wyznaczono górnego pułapu wartości przedmiotu sporu.

1.1.3 Czy skorzystanie z postępowania jest fakultatywne czy obligatoryjne?

Jak wspomniano powyżej, procedura umożliwiająca wydanie wyroku zaocznego stanowi element zwykłego postępowania cywilnego. W odróżnieniu od wielu innych państw członkowskich w Anglii i Walii procedura ta nie ma charakteru odrębnego. Skorzystanie z tej procedury jest fakultatywne w takim sensie, że w przypadku niewywiązania się przez pozwanego z obowiązku wniesienia odpowiedzi na pozew w wyznaczonym terminie sąd nie wyda wyroku zaocznego z urzędu. Termin ten jest wyraźnie wskazany w formularzu pozwu, który doręcza się pozwanemu. Aby uzyskać wyrok zaoczny, powód musi wystąpić z wnioskiem uproszczonym lub zwykłym o wydanie wyroku zaocznego. Ewentualnie powód może odstąpić od dochodzenia roszczenia.

1.1.4 Czy możliwe jest zastosowanie postępowania, jeżeli pozwany mieszka w innym państwie członkowskim lub w państwie trzecim?

Spory między osobami prawnymi lub osobami fizycznymi w różnych państwach członkowskich podlegają różnym aktom prawnym, z których najistotniejszym jest rozporządzenie Rady (WE) nr 44/2001 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, znane jako rozporządzenie Bruksela I.

Dzięki europejskiemu nakazowi zapłaty wierzyciele mogą łatwiej odzyskać bezsporne (tj. uznane) długi pieniężne w sprawach transgranicznych w Unii Europejskiej. Postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty jest fakultatywne w stosunku do innych obowiązujących postępowań.

1.2 Sąd właściwy

O wydanie wyroku zaocznego można zwrócić się zarówno do sądu hrabstwa (*county court*), jak i do Wysokiego Trybunału (High Court). Powód powinien zwrócić się w tej kwestii do sądu, w którym złożył pozew. Następnie sąd upewnia się, że pozwany nie przekazał potwierdzenia odbioru ani odpowiedzi na pozew oraz że termin na złożenie tych pism upłynął.

Procedura odbywa się zgodnie z ogólnym regulaminem postępowania dla sądów w Anglii i Walii (zob. zakładka [Jurysdykcja](#)). Podsumowując, jeżeli wartość przedmiotu sporu nie przekracza 100 000 funtów szterlingów (w sprawach dotyczących szkody na osobie wartość przedmiotu sporu nie może przekraczać 50 000 funtów), pozew należy wnieść do sądu hrabstwa, chyba że powód zostanie pouczonej inaczej. Roszczenia, których wartość nie przekracza 10 000 funtów, może rozpoznawać sąd hrabstwa w trybie postępowania w sprawie drobnych roszczeń – jest to prosty i nieformalny sposób rozstrzygania sporów, często bez udziału prawnika. Powództwo w sprawie roszczenia, którego wartość przekracza 100 000 funtów, można wytoczyć przed Wysoki Trybunał albo przed sąd hrabstwa. To, który z tych sądów będzie sądem właściwym, zależy od charakteru i stopnia złożoności sprawy.

Dodatkowe informacje na temat przepisów procesowych w zakresie wyroków zaocznych stosowanych przez wspomniane sądy można znaleźć na stronie internetowej [Ministerstwa Sprawiedliwości](#).

1.3 Wymogi formalne

Poza wymogami wymienionymi powyżej – tj. zastosowaniem prawidłowych procedur przez powoda przy wnoszeniu pozwu oraz niewniesieniem przez pozwanego odpowiedzi na pozew w wyznaczonym terminie – wymogi formalne, które należy spełnić, aby sąd mógł wydać wyrok zaoczny, zależą od rodzaju roszczenia.

Ogólnie rzecz biorąc, jeżeli roszczenie dotyczy określonej sumy pieniężnej, powód ma wyłącznie obowiązek złożyć wniosek uproszczony o wydanie wyroku zaocznego. Wnioski uproszczone rozpoznają zazwyczaj pracownicy administracyjni sądu, a nie sędzia. W takich przypadkach pracownicy sądu sprawdzają, czy pozwany złożył potwierdzenie odbioru lub odpowiedź na pozew, czy terminy wyznaczone na złożenie tych pism upłynęły i czy powód przekazał sądowi wymagane dowody.

Jeżeli roszczenie dotyczy nieustalonej kwoty, powód ma obowiązek wystąpić do sądu z wnioskiem zwykłym. W takiej sytuacji wniosek rozpoznaje sędzia. Sędzia ustala, czy konieczne jest przeprowadzenie rozprawy, a także jakich informacji powód będzie musiał dostarczyć sądowi, aby pomóc w ustaleniu wysokości kwoty pieniężnej, do której otrzymania jest uprawniony – np. jakiego rodzaju dowody powinny zostać przedstawione.

1.3.1 Czy skorzystanie ze standardowego formularza jest obowiązkowe? (Jeżeli tak, gdzie można pobrać taki formularz?)

W przypadku obydwu rodzajów roszczeń skorzystanie ze standardowego formularza pozwu jest obowiązkowe.

Jeżeli roszczenie dotyczy określonej kwoty, a sąd wszczęł postępowanie na podstawie wniesionego pozwu, sąd przekazuje powodowi formularz N205A – Zawiadomienie o wytoczeniu powództwa (dotyczącego określonej kwoty). Formularz ten zawiera sekcję, którą powód wypełnia i odsyła sądowi, aby wystąpić o wydanie wyroku zaocznego w przypadku, gdyby pozwany nie wniósł odpowiedzi na pozew w wyznaczonym terminie. Formularz zawiera wytyczne ułatwiające jego wypełnienie.

Przed wypełnieniem formularza powód powinien zastanowić się nad preferowanym sposobem zwrotu należnej kwoty przez pozwanego. Powód może zażądać natychmiastowego zwrotu całości kwoty, ale może również zapewnić pozwanemu możliwość spłaty zadłużenia w ratach rozłożonych w czasie. Będzie to zależało od sytuacji, w jakiej znajduje się pozwany.

Jeżeli powód rozpoczął dochodzenie roszczenia za pośrednictwem strony internetowej [Money Claim Online](#), wniosek uproszczony o wydanie wyroku zaocznego można wnieść do sądu przez internet.

Jeżeli roszczenie dotyczy nieokreślonej kwoty, po wszczęciu postępowania sąd przekaże powodowi formularz N205B – Zawiadomienie o wytoczeniu powództwa (dotyczącego nieokreślonej kwoty). Formularz ten zawiera również sekcję, w której powód może zwrócić się do sądu o wydanie postanowienia stwierdzającego, że pozwany jest zobowiązany do uregulowania roszczenia. Sąd ustala wysokość kwoty, którą pozwany powinien zapłacić. Powód wnosi zatem do sądu o wydanie wyroku na kwotę ustaloną przez sąd (*entering judgment for an amount to be decided by the court*).

Wydanie wyroku zaocznego w niektórych rodzajach spraw wiąże się z koniecznością wystąpienia do sędziego z wnioskiem zwykłym w tym zakresie. Dotyczy to m.in. spraw, w których pozew doręcza się pozwanemu w innej jurysdykcji, a także spraw, w których pozwanym jest państwo, Korona lub osoba bądź podmiot, przeciwko którym nie można wszczęć postępowania cywilnego. Złożenie wniosku zwykłego jest również konieczne w przypadku, gdy roszczenie jest skierowane przeciwko dziecku lub pacjentowi lub jest roszczeniem deliktowym wniesionym przez jednego z małżonków przeciwko współmałżonkowi. W takich sytuacjach należy skorzystać z [formularza N244 \(Zawiadomienie o złożeniu wniosku\)](#).

Wiele formularzy sądowych, w tym formularz N244, udostępniono na stronie internetowej [Ministerstwa Sprawiedliwości](#). Wszystkie formularze można uzyskać w dowolnym sądzie cywilnym w Anglii i Walii.

1.3.2 Czy istnieje przymus adwokacki?

Podobnie jak ma to miejsce w przypadku wszystkich innych rodzajów spraw, nie ustanowiono wymogu zasięgnięcia porady prawnika ani korzystania z usług zastępstwa procesowego. Jeżeli jednak wartość przedmiotu sporu przekracza kwotę 5 000 funtów szterlingów, a zwłaszcza jeżeli sprawa ma szczególnie złożony charakter, zaleca się zasięgnięcie porady prawnika (*solicitor*). Dodatkowe informacje na temat tego, czy w danym przypadku zaleca się skorzystanie z usług zastępstwa procesowego, można znaleźć w zakładce „Wniesienie sprawy do sądu”.

1.3.3 Jak bardzo szczegółowo należy opisać roszczenie?

Ponieważ wniosek uproszczony lub zwykły o wydanie wyroku zaocznego stanowi jeden z elementów zwykłego postępowania cywilnego w Anglii i Walii, powód ma obowiązek wszczęć postępowanie w trybie zwykłym – zob. zakładka „Wniesienie sprawy do sądu”. Co do zasady formularz pozwu musi zawierać dane szczegółowe stron, zwięzły opis roszczenia oraz, w miarę możliwości, oświadczenie dotyczące żądanej kwoty pieniężnej oraz określenie, czy kwota, którą powód spodziewa się odzyskać, mieści się w jednym z następujących przedziałów:

do 10 000 funtów;

od 10 000 do 25 000 funtów;

powyżej 25 000 funtów.

W pozwie dotyczącym szkody osobistej lub uszczerbku na zdrowiu powód powinien określić, czy spodziewa się odzyskać kwotę wynoszącą:

mniej niż 1 000 funtów;

więcej niż 1 000 funtów.

Jeżeli powód nie jest w stanie przedstawić wartości roszczenia w ujęciu ilościowym, powinien złożyć oświadczenie o następującej treści „Nie jestem w stanie określić kwoty, którą spodziewam się odzyskać”. Formularz zawiera wytyczne skierowane zarówno do powoda, jak i do pozwanego.

1.3.4 Czy konieczne jest przedstawienie dowodów pisemnych dotyczących danego roszczenia? Jeżeli tak, jakie dokumenty są dopuszczalne jako dowody?

Oprócz pozwu powód powinien złożyć formularz żądania pozwu zawierający:

zwięzłe przedstawienie okoliczności faktycznych;

oświadczenie (w stosownych przypadkach), że powód dochodzi określonego rodzaju odszkodowania;

szczełowe informacje na temat ewentualnych żądanych odsetek;

informacje na temat wszelkich innych kwestii uznawanych za istotne w kontekście danego rodzaju roszczenia zgodnie z regulaminem sądu.

W przypadku gdy wyrok zaoczny mogą wydać pracownicy sądu, muszą upewnić się, że pozwanemu doręczono formularz żądania pozwu; że pozwany nie wniósł odpowiedzi na pozew w wyznaczonym terminie; oraz że pozwany nie zaspokoił roszczenia.

Jeżeli wymogi te zostaną spełnione, pracownicy sądu wydadzą wyrok na korzyść powoda, z którego pozwany dowie się, jaką kwotę ma obowiązek zapłacić, w jakim terminie i na jaki adres należy przekazać środki pieniężne. Powodowi i pozwanemu doręcza się odpis wyroku.

Jeżeli – jak wskazano powyżej – sprawę rozpoznaje sędzia, ponieważ pozew dotyczy roszczenia o nieokreślonej kwocie, sędzia może postanowić o konieczności przeprowadzenia rozprawy lub przedstawienia dodatkowych dowodów. W takiej sytuacji mówi się o „wydawaniu instrukcji” (*giving directions*) przez sędziego. Po podjęciu decyzji przez sędziego powodowi i pozwanemu doręcza się stosowne postanowienie. Sędzia może albo skierować roszczenie do rozpoznania w trybie postępowania w sprawie drobnych roszczeń (*small claims*); albo zarządzić przeprowadzenie rozprawy służącej ustaleniu wartości roszczenia (*disposal hearing*).

W toku rozprawy służącej ustaleniu wartości roszczenia sędzia: pouczy strony, przekazując im szczegółowe informacje np. na temat potrzebnych pism i dowodów, które ułatwią mu dokonanie ostatecznego rozstrzygnięcia w przedmiocie kwoty roszczenia; albo ustali kwotę, którą pozwany ma obowiązek zapłacić, jeżeli sprawa nie jest skomplikowana i nie wymaga przeprowadzenia długotrwałej rozprawy.

To, które z tych rozwiązań zostanie zastosowane w sprawie, zależy od prawdopodobnej kwoty odszkodowania; tego, czy pozwany będzie skłonny zakwestionować kwotę odszkodowania; oraz tego, czy sędzia będzie miał poczucie, że dowody przedstawione w pismach dostępnych na rozprawie są wystarczające do dokonania ostatecznego rozstrzygnięcia w tej kwestii.

Sędzia zazwyczaj nie będzie zwoływał rozprawy służącej ustaleniu wartości roszczenia w celu dokonania ostatecznego rozstrzygnięcia w tej sprawie, chyba że wszelkie pisemne dowody przekazane sądowi doręczono pozwanemu co najmniej trzy dni przed wyznaczonym terminem rozprawy służącej ustaleniu wartości roszczenia.

Po zakończeniu rozprawy służącej ustaleniu wartości roszczenia pracownicy sądu formułują rozstrzygnięcie sędziego w postaci postanowienia. Powodowi i pozwanemu doręcza się odpis tego postanowienia.

Ponadto, jeżeli pozwany nie ma miejsca zamieszkania w Anglii lub Walii, sąd ustala na podstawie odpowiednich umów międzynarodowych itp., czy jest właściwy do rozpoznania pozwu i wydania rozstrzygnięcia w sprawie; czy żaden inny sąd nie ma właściwości wyłącznej; oraz czy pozew został należycie doręczony.

1.4 Odrzucenie pozwu

Sąd odrzuci wniosek uproszczony lub zwykły o wydanie wyroku zaocznego, jeżeli powód nie zastosuje się do regulaminu sądu. Na przykład jeżeli formularz żądania pozwu lub sposób jego doręczenia nie będą spełniały wymogów określonych w regulaminie postępowania cywilnego, sąd nie wyda wyroku zaocznego. Sąd może również odrzucić wniosek zwykły o wydanie wyroku zaocznego, jeżeli powód nie przedstawi niezbędnych dowodów, które sąd uzna za zadowalające (zob. powyżej). Jeżeli te wymogi proceduralne zostały spełnione, to, czy sąd zbada uzasadnienie pozwu przed wydaniem wyroku zaocznego, będzie zależało (jak wspomniano powyżej) od tego, czy roszczenie dotyczy określonej sumy pieniężnej, lub od tego, czy roszczenie należy do kategorii roszczeń, które można rozpoznać wyłącznie po wystąpieniu do sądu z wnioskiem zwykłym (zob. pkt 1.3).

1.5 Odwołanie

Sąd odmówi wydania wyroku zaocznego wyłącznie w przypadku, gdy powód nie wywiąże się z obowiązku wykazania w sposób zadowalający dla sądu, że zastosował się do obowiązujących procedur. Na postanowienie sądu w tym przedmiocie powodowi nie przysługuje zażalenie. Jeżeli sąd odmówi wydania wyroku zaocznego, powód może wytoczyć nowe powództwo, wnosząc nowy formularz pozwu przeciwko pozwanemu zgodnie z procedurami i wymogami przewidzianymi w regulaminie postępowania cywilnego.

Postanowienie zawierające treść wyroku zaocznego, który wydano bezpodstawnie, może zostać zmienione lub uchylone na wniosek pozwanego. Pozwany może dochodzić zmiany treści wyroku zaocznego (np. obniżenia kwoty roszczenia, jeżeli część długu została spłacona przed wydaniem wyroku) lub jego uchylenia (tj. unieważnienia).

Jeżeli powód ma powody, by przypuszczać, że formularza żądania pozwu nie doręczono pozwanemu przed wydaniem wyroku zaocznego, ma obowiązek wystąpić do sądu o uchylenie wyroku zaocznego wydanego na jego korzyść.

1.6 Sprzeciw

Procedurę umożliwiającą uzyskanie wyroku zaocznego można wszcząć wyłącznie w przypadku, gdy pozwany nie wniesie odpowiedzi na pozew lub nie uzna roszczenia w wyznaczonym terminie (zob. powyżej). Jeżeli pozwany wda się w spór, sprawa toczy się w trybie zwykłym przewidzianym dla roszczenia spornego.

Jeżeli pozwany chce uchylić lub zmienić wyrok zaoczny po jego wydaniu, ma obowiązek niezwłocznie wystąpić do sądu o uchylenie lub zmianę wyroku. Sąd może zmienić lub uchylić wyrok zaoczny, jeżeli uzna to za uzasadnione lub jeżeli stwierdzi, że pozwany ma realne szanse na wygranie sprawy.

1.7 Skutek wniesienia sprzeciwu

Jeżeli pozwany wniesie odpowiedź na pozew w wyznaczonym terminie, sprawa toczy się w trybie zwykłym przewidzianym dla roszczenia spornego, jak opisano w zakładce „Wniesienie sprawy do sądu”.

Ponieważ system wydawania wyroków zaocznych stanowi element zwykłego postępowania cywilnego, takie przeniesienie nie ma zastosowania w Anglii i Walii. Jeżeli jednak wyrok zaoczny zostanie uchylony po jego skutecznym zaskarżeniu, może wiązać się to z koniecznością ponownego wszczęcia postępowania w sprawie lub zapewnienia pozwanemu możliwości wniesienia odpowiedzi na pozew. Decyzję podejmuje sędzia w świetle okoliczności konkretnej sprawy.

1.8 Skutek niewniesienia sprzeciwu

Procedurę umożliwiającą uzyskanie wyroku zaocznego można wszcząć wyłącznie w przypadku, gdy pozwany nie wniesie odpowiedzi na pozew lub nie uzna roszczenia w wyznaczonym terminie. Tylko wówczas powód może wystąpić z wnioskiem uproszczonym lub zwykłym o wydanie wyroku zaocznego.

1.8.1 Co należy zrobić, aby nakaz zapłaty stał się tytułem wykonawczym?

Wyrok zaoczny to rozstrzygnięcie, które powód może wykonać wobec pozwanego. Procedury niezbędne do uzyskania takiego wyroku opisano w pkt 1.3.4 powyżej.

1.8.2 Czy orzeczenie to jest prawomocne czy nadal istnieje możliwość, aby pozwany odwołał się od tego orzeczenia?

Jak opisano powyżej, pozwany może wystąpić do sądu o zmianę lub uchylenie wyroku zaocznego (tj. o zmianę warunków określonych w tym wyroku lub o jego unieważnienie w całości). Tego rodzaju środek nie stanowi środka zaskarżenia jako takiego, ponieważ rozpoznaje go ten sam sąd, który rozpoznawałby pierwotną sprawę, gdyby pozwany wniósł odpowiedź na pozew. Sąd może zmienić lub uchylić wyrok zaoczny, jeżeli uzna, że przy jego wydawaniu doszło do nieprawidłowości proceduralnej, jeżeli stwierdzi, że pozwany ma realne szanse na wygranie sprawy, lub jeżeli uzna, że istnieją ku temu zasadne przesłanki.

Każda ze stron może zaskarżyć postanowienie o uchyleniu lub odmowie uchylenia wyroku zaocznego, z zastrzeżeniem uzyskania zgody sądu, który wydał postanowienie, albo sądu odwoławczego.

Powiązane strony

[Ministerstwo Sprawiedliwości](#)

[Adresy sądów](#)

Ostatnia aktualizacja: 17/08/2021

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.